

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 7Cob/20/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8708207876
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Angelovič
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8708207876.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Angeloviča a sudcov JUDr. Mareka Kohúta a JUDr. Anny Ilčinovej, v sporovej veci žalobcu: BLUECUBE, s.r.o., Dvořákovo nábřežie 8/A, Bratislava, IČO: 44 079 583, zastúpeného JUDr. Felixom Neupauerom, advokátom so sídlom v Bratislave, Dvořákovo nábřežie 8/A, IČO: 37928422, proti žalovaným: 1/ Podtatranská vodárenská spoločnosť, a.s., Hraničná 662/17, Poprad, IČO: 36 485 250, zastúpenému: Advokátska kancelária Paul Q, s.r.o., so sídlom Karadžičova 2, Bratislava, IČO: 35 906 464, 2/ Podtatranská vodárenská prevádzková spoločnosť, a.s., Hraničná 662/17, Poprad, IČO: 36 500 968, zastúpenému PETERKA & PARTNERS advokátska kancelária, s.r.o. organizačná zložka, Kapitulská 18/A, Bratislava, IČO: 35 884 703, o zaplatenie 2.656.000,- eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Poprad č.k. 18Cb/146/2008-1646 z 18.10.2018, takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Žalovaní 1/ a 2/ majú nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalobcovi v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal uloženia povinnosti žalovaným zaplatiť mu spoločne a nerozdielne 2.656.000,- eur s prísl. Priznal žalovaným 1/ a 2/ voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Vychádzal zo zistenia, že žaloba je nedôvodná, nakoľko sa stotožnil s názorom žalovaných 1/ a 2/, že žalobca nie aktívne legitimovaný v spore a nemožno jeho aktívnu legitimáciu odvodzovať od nájomných vzťahov k vlastníkom pozemku, nakoľko tento nárok patrí výlučne vlastníkovi pozemku v zmysle § 33 ods. 6 zákona č. 364/2004 Z. z. Aktívna legitimácia nemôže byť daná, nakoľko žaloba bola podaná predčasne, keďže neboli splnené povinnosti postupu uplatnenia nároku na náhradu majetkovej ujmy s poukazom na § 1 nariadenia vlády SR č. 184/2003 Z. z. a § 1 nariadenia vlády SR č. 438/2005 Z. z. Vzhľadom na nedostatok aktívnej legitimácie súd nepovažoval za potrebné skúmať výšku majetkovej ujmy, zaoberať sa námietkou premlčania a vykonať ako dôkaz znalecké dokazovanie na výšku a špecifikáciu majetkovej ujmy. Už len samotná skutočnosť, že žalobca nie je vecne aktívne legitimovaný je dôvodom na zamietnutie žaloby. Čo sa týka nedostatku pasívnej legitimácie vo vzťahu k žalovanému 1/ nebolo preukázané, že uvedený subjekt bol odberateľom vody z vodného zdroja v ochrannom pásme, že mu bolo vydané povolenie na odber takejto pitnej vody a že spôsobil ujmu žalobcovi, teda nebola preukázaná existencia škody, protiprávnosť konania a príčinná súvislosť.

3. Vo vzťahu k žalovanému 2/ je zrejmé, že tento vznikol zápisom do obchodného registra 21.12.2004, a teda nemohol v časti obdobia, ktoré si uplatňuje žalobca, ani byť pasívne legitimovaný a v ostatnom období nebola takisto preukázaná jeho pasívna legitimácia z obdobných dôvodov ako u žalovaného

1/. Súd prvej inštancie v tejto súvislosti poukázal na rozsiahlu judikatúru vo veciach rovnakej povahy, a to rozsudok OS Bratislava II 14C/198/2010, OS Banská Bystrica 20C/43/2010, KS Banská Bystrica 17Co/1053/2013, KS Trenčín 27Cob/2/2013, KS Košice 4Cob/116/2016, OS Košice - okolie 17Cb/84/2008, KS Košice 1Co/651/2014, NS SR 4Obdo/38/2012, KS Košice 2Cob/175/2012, OS Košice I 26Cb/200/2007, OS Piešťany 9C/234/2009 v spojení s rozsudkom KS Trnava 26Co/68/2017. Žalobca neunesol dôkazné bremeno vo vzťahu k nájomným vzťahom k predmetným pozemkom a zmluva o postúpení pohľadávky z dôvodu neurčitosti výšky postupovanej pohľadávky je neplatná podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, pretože nebolo preukázané, že na strane právnych predchodcov žalobcu došlo k vzniku nejakej majetkovej ujmy. Žalobca, ani jeho právni predchodcovia, nie sú nositeľmi hmotného oprávnenia podľa § 32 ods. 6 vodného zákona. Žalobca nepreukázal, akých konkrétnych pozemkov, splňajúcich podmienku, že sa nachádzajú v ochrannom pásme, a boli skutočne obhospodarované pôvodnými žalobcami, sa nároky týkajú a aké činnosti na nich vykonávali počas obdobia od 22.8.2004 do 22.8.2008 a či im vôbec nejaká ujma vznikla a na základe čoho boli vyčíslené nároky pôvodných žalobcov za uvedené obdobie, a preto súd prvej inštancie z dôvodu nedostatku aktívnej a pasívnej legitímácie v celosti žalobu zamietol. Inak v danom prípade by sa vzťahovala na danú vec všeobecná trojročná premlčacia lehota v zmysle § 100 a § 101 Občianskeho zákonníka, a teda nárok by bol čiastočne premlčaný.

4. Výrok o trovách konania odôvodnil ustanovením § 255 ods. 1 CSP s tým, že priznal žalovaným ako úspešným sporovým stranám nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi, ktorý vo veci úspech nemal.

5. Proti rozsudku v zákonnej lehote podal odvolanie žalobca a navrhol, aby odvolací súd rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

6. Odvolanie odôvodnil ustanovením § 365 ods. 1 písm. h) CSP, t. j. že súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, ustanovením § 365 ods. 1 písm. f) CSP, t. j. že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a ustanovením § 365 ods. 1 písm. h) CSP t. j., že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

7. Poukázal na to, že napadnutý rozsudok je nesprávny, nezákonný a arbitrárny. Tento rozsudok je výsledkom zjavnej svojvôle súdu a trpí vo svojej podstate nielen samotnou nepreskúmateľnosťou, ale aj zmätočnosťou. Právna úprava majetkovej ujmy za obdobie od 22.8.2004 do 22.8.2008, ktorej náhrady sa žalobca domáha je upravená v zákone č. 364/2004 Z.z. o vodách (vodný zákon).

8. V zmysle § 32 ods. 6 vodného zákona, ak sa nedosiahne dohoda, výška majetkovej ujmy sa určí na základe znaleckého posudku podľa osobitného predpisu. Pri tomto ustanovení zákon odkazoval len na § 2 až 4 a prílohy č. 1 až 3 nariadenia vlády č. 184/2003 Z.z., ktoré bolo s účinnosťou od 1.10.2005 zrušené a nahradené nariadením vlády č. 438/2005 Z.z. o podrobnostiach obsahu žiadosti o úhradu náhrady za obmedzenie bežného obhospodarovania pozemku a spôsobe výpočtu náhrady. Obe nariadenia vlády boli vydané na základe blanketového ustanovenie zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny. Žalobca si v prebiehajúcom súdnom konaní neuplatnil náhradu v zmysle zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny, ale ide o náhradu nemajetkovej ujmy v zmysle vodného zákona.

9. Keďže znenie ustanovenia § 32 ods. 6 vodného zákona neodkazovalo na celé nariadenie vlády č. 184/2003 Z.z., ale výlučne len na ustanovenia § 2 až 4 a prílohy č. 1 až 3 nariadenia vlády č. 438/2005 Z.z., záver prvoinštančného súdu o predčasnosti žaloby je nesprávny. Poukazovanie na ustanovenie § 1 nariadenia vlády č. 184/2003 Z.z. a na nariadenie č. 438/2005 Z.z. je irelevantné, keďže tieto ustanovenia sa nevzťahovali na náhradu majetkovej ujmy uplatňovanej podľa vodného zákona v znení platnom do 31.5.2010. Odkaz na ustanovenie § 1 nariadenia vlády č. 438/2005 Z.z. bol zavedený novelou vodného zákona č. 134/2010 Z.z., ktorá nadobudla účinnosť 1.6.2010, teda po vzniku majetkovej ujmy uplatňovanej v tomto konaní. Vzhľadom na účinnosť novely vodného zákona od 1.6.2010 nie je táto aplikovateľná pre posudzovanie v prejednávanej veci. Ustanovenia § 2 až 4 a prílohy č. 1 až 3 nariadenia vlády č. 184/2003 Z.z. a ustanovenia § 2 až 4 a prílohy č. 1 až 3 nariadenia vlády č. 438/2005 Z.z. upravovali výlučne spôsob výpočtu náhrady za obmedzenie bežného obhospodarovania pozemkov, čo bolo vzhľadom na situovanie odkazu pri ustanovení § 32 ods. 6 vodného zákona logické.

10. Vzhľadom na to, treba považovať poukazovanie prvoinštančného súdu na podklady uvedené v § 1 nariadenia vlády č. 184/2003 Z.z., resp. nariadenia vlády č. 438/2005 Z.z. za zjavne irelevantné. Predloženie niektorých príloh by nebolo objektívne možné alebo potrebné predkladať v konkrétnom prípade (napr. doklad o vlastníctve pozemku predkladá len vlastník a nie nájomca pozemku). Zavedením takejto výkladovej konštrukcie zo strany súdu prvej inštancie žalobcovi sa zjavne odňala možnosť konať pred súdom, keďže v zmysle vyššie uvedeného nebolo v jeho prípade objektívne možné podať žiadosť o náhradu nemajetkovej ujmy so všetkými náležitosťami a prílohami uvedenými v § 1 nariadenia vlády č. 184/2003 Z.z., resp. nariadenia vlády č. 438/2005 Z.z..

11. Vyhlásené ochranné pásma neboli zaznamenané do katastrálnych máp, ale len do vodohospodárskych máp. V tejto súvislosti je potrebné brať zreteľ na skutočnosť, že ochranné pásma neboli špecifikované v správnych rozhodnutiach číslami parciel, ale len popisným spôsobom terénneho označenia. Je teda pochopiteľné, že sa ochranné pásma vplyvom času a prírodných podmienok menili. K záveru súdu prvej inštancie, že nárok na náhradu majetkovej ujmy patrí výlučne vlastníkovi pozemku, treba poukázať na skutočnosť, že v § 30 ods. 2 vodného zákona bola konštituovaná legislatívna skratka, v zmysle ktorej sa za vlastníka pozemkov považoval nielen ich vlastník, ale aj správca alebo nájomca.

12. Takéto použitie legislatívnej skratky vyplýva z Článku 13 ods. 1 Legislatívnych pravidiel tvorby zákonov schválených uznesením Národnej rady Slovenskej republiky č. 519 z 18.12.1996, zverejnených v Zbierke zákonov pod č. 19/1997 Z. z.. Takýmto spôsobom bola legislatívna skratka upravená aj v Legislatívnych pravidlách vlády Slovenskej republiky schválených uznesením vlády Slovenskej republiky č. 241 z 8.4.1997.

13. Súd prvej inštancie sa svojvoľne rozhodol aplikovať legislatívnu skratku len na časť právneho predpisu. Nie je zrejmé, z akého dôvodu sa súd obmedzil vo vzťahu k legislatívnej skratke len na ustanovenie § 30 ods. 2 vodného zákona. Túto legislatívnu skratku akceptoval aj Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozhodnutí sp.zn. 3Cdo/212/2015 zo 4.5.2017, keď konštatoval, že pokiaľ ide o výklad § 32 ods. 6 zákona č. 364/2004 Z.z., z hľadiska podmienky vzniku nároku na majetkovú ujmu treba uviesť, že toto ustanovenie sa prioritne zaoberá náhradou majetkovej ujmy za obmedzenie užívania pozemkov, pričom nárok na majetkovú ujmu považuje za preukázaný iba vtedy, ak je preukázané, že vlastník (nájomca) užíva pozemky v ochranných pásmach vodárenských zdrojov. Nárok na majetkovú ujmu odvodzovaný od ustanovenia § 32 ods. 6 vodného zákona prináleží teda nie len vlastníkovi, ale aj nájomcovi.

14. Pasívna legitímácia žalovaného 1/ na náhradu majetkovej ujmy bola nepochybne preukázaná jeho platným povolením na odber vody z chráneného vodného zdroja. Pôvodní žalobcovia si z opatrnosti uplatnili náhradu majetkovej ujmy aj od žalovaného 2/, ktorý mal pre žalovaného 1/ zabezpečovať prevádzkovanie a údržbu vodovodov a kanalizácií. Žalobca preto navrhol, aby prvoinštančný súd zaviazal žalovaných na predloženie zmluvy o nájme a prevádzke vodárenskej infraštruktúry, avšak na tieto návrhy súd prvej inštancie nijakým spôsobom nereflektoval.

15. Pokiaľ ide o záver súdu prvej inštancie o údajnej neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky z dôvodu neurčitosti výšky postupovanej pohľadávky, treba poznamenať, že pre platnosť zmluvy o postúpení pohľadávky sa okrem písomnej formy a ďalších zákonných podmienok uvedených v § 37 až 39 Občianskeho zákonníka vyžaduje, aby vyhovovala požiadavke určitosti. Určenie presnej výšky pohľadávky v peniazoch však nie je podstatnou náležitosťou zmluvy o postúpení pohľadávky, a tento nedostatok nie je dôvodom neplatnosti zmluvy pre neurčitosť. Treba totiž poukázať na skutočnosť, že pohľadávky, ktoré boli predmetom postúpenia na základe žalobcom predložených zmlúv o postúpení pohľadávky boli v týchto zmluvách, ako i oznámeniach o ich postúpení, vymedzené predmetom plnenia (peňažná náhrada), právnym dôvodom ich vzniku (náhrada majetkovej ujmy, na základe presne špecifikovaných rozhodnutí ako i príslušných právnych predpisov), skutkovým základom právneho dôvodu (obmedzené hospodárenie na užívaných pozemkoch v ochranných pásmach vodárenských zdrojov za presne špecifikované obdobie), a špecifikáciou súdneho konania, ktorého predmetom bolo zaplatenie postúpených pohľadávok, vrátene špecifikácie žalovaných. Predmetné pohľadávky na základe zmlúv o postúpení pohľadávky boli teda jednoznačne určené natoľko nepochybne, že bolo zistiteľné, aké pohľadávky sú predmetom postúpenia a nebolo ich možné zameniť s inými pohľadávkami. Prípadný spor o výšku pohľadávok nerobí zmluvy o postúpení pohľadávky za neplatné, keďže ide o

pohľadávky, ktorých výška je sporná. Takýmto záverom nasvedčuje judikatúra Najvyššieho súdu Českej republiky (25Cdo/1074/2003, 20Cdo/1319/2002, 29Odo/775/2004 a 32Odo/523/2005).

16. Pohľadávky boli v zmluvách o postúpení pohľadávky jasne, zrozumiteľne identifikované, a to nie je len predmetom plnenia, právnym dôvodom ich vzniku a skutkovým základom právneho dôvodu, ale dokonca aj špecifikáciou súdneho konania, ktorého predmetom bolo zaplatenie postúpených pohľadávok vrátane špecifikácie žalovaných. Neuvedenie výšky postupovaných pohľadávok preto v žiadnom prípade nemôže spôsobiť neplatnosť zmlúv o postúpení pohľadávky. Predmetom postúpenia na základe zmlúv o postúpení pohľadávky boli také pohľadávky, ktorých presná výška nebola v čase ich postúpenia ešte známa a v končenom dôsledku bude ustálená až na základe znaleckého posudku. Obmedzujúce opatrenia, v dôsledku ktorých dochádza k vzniku majetkovej ujmy naďalej trvajú, a teda trvá i časová kontinuita majetkovej ujmy. V prípade postúpenia majetkovej ujmy je teda potrebné jednoznačne špecifikovať časovaný interval jej vzniku, ktorý je tým kruciálnym kritériom na jej odlíšenie od inej majetkovej ujmy a zamedzenie zameniteľnosti identity majetkovej ujmy. Aj keď zmluvy o postúpení pohľadávky neobsahovali vyčíslenie pohľadávok, nie je možné zo zmlúv dôvodiť, že by ich účastníci mali v úmysle previesť len časť nároku za špecifikované obdobie, ktorá by číselnú špecifikáciu vyžadovala. Preto sú závery súdu prvej inštancie o neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky pre neurčitosť v zmysle § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka nesprávne. Treba poukázať aj na ustanovenie § 526 ods. 2 Občianskeho zákonníka, na základe ktorého, ak postúpenie pohľadávok oznámi dlžníkovi postúpca, nie je dlžník oprávnený sa dožadovať preukázania zmluvy o postúpení. Takýto záver vyplýva aj z rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 4Obo/210/2001.

17. Žalovaní 1/ a 2/ vo vyjadreniach k odvolaniu žalobcu navrhli rozsudok ako vecne správny potvrdiť. Zdôraznili, že predovšetkým v prejednávanej veci nie je daná aktívna vecná legitímácia žalobcu, nakoľko nárok na náhradu majetkovej ujmy uplatňovaný v tomto konaní má len vlastník dotknutého pozemku, nie teda jeho nájomca.

18. Odvolací súd prejednal vec podľa § 378 ods. 1 CSP a nasl., a to bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a zistil, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

19. Súd prvej inštancie vykonal veci dokazovanie v potrebnom rozsahu a jeho rozhodnutie v rovine zamietnutia žaloby v prejednávanej veci je vecne správne.

19. Podľa § 30 ods. 2 zákona č. 364/2004 Z.z. vlastní, správca alebo nájomca (ďalej len „vlastník“) poľnohospodárskych pozemkov a lesných pozemkov je povinný ich obhospodarovať takým spôsobom, ktorý nielen zachová vhodné podmienky na výskyt vôd, ale aj napomáha zlepšovanie vodných pomerov; je povinný najmä zabraňovať škodlivým zmenám odtokových pomerov, splavovaniu pôdy a dbať o udržiavanie pôdnej vody a o zlepšenie retenčnej schopnosti územia.

20. Podľa § 32 ods. 6, ods. 8 zákona č. 364/2004 Z.z. za preukázané obmedzenie užívania pozemkov v ochranných pásmach vodárenských zdrojov patrí vlastníkov pozemkov náhrada majetkovej ujmy v primeranom a preukázateľnom rozsahu, ktorú je povinný poskytnúť na jeho žiadosť ten, kto odoberá vodu, alebo ten, kto žiada o povolenie na odber vody z vodárenského zdroja; pri vodárenskej nádrži vlastníkom alebo stavebníkom vodnej stavby slúžiacej na vzdúvanie vody vo vodárenskej nádrži. Majetkovú ujmu možno uhradiť na základe dohody o určení výšky za ročné, prípadne dlhšie obdobie alebo dohody o jednorazovej náhrade. Ak sa nedosiahne dohoda, výška majetkovej ujmy sa určí na základe znaleckého posudku podľa osobitného predpisu. Pozemky v ochrannom pásme I. stupňa možno vo verejnom záujme vyvlastniť. V sporoch o úhradu majetkovej ujmy a o znášaní nákladov spojených s technickými úpravami rozhoduje súd.

21. Podľa § 80 ods. 1 - 3 zákona č. 364/2004 Z.z. práva a povinnosti vyplývajúce z doterajších povolení zostávajú v platnosti, ak tento zákon neustanovuje inak. Chránené vodohospodárske oblasti vyhlásené podľa doterajších právnych predpisov sa považujú za chránené vodohospodárske oblasti podľa tohto zákona. Ochranné pásma určené na ochranu výdatnosti, kvality alebo zdravotnej nezávadnosti vodných zdrojov podľa doterajších právnych predpisov sa považujú za ochranné pásma vodárenských zdrojov podľa tohto zákona.

22. Podľa § 1 ods. 1 - 3 Nariadenia vlády č. 184/2003 Z. z. žiadosť o úhradu náhrady za obmedzenie bežného obhospodarovania obsahuje

a) identifikačné údaje o osobe oprávnenej na uplatnenie nároku na náhradu:

1. meno a priezvisko fyzickej osoby alebo názov, obchodné meno podnikateľa a právnickej osoby,
2. dátum narodenia fyzickej osoby alebo identifikačné číslo podnikateľa a právnickej osoby,
3. adresu trvalého bydliska fyzickej osoby [názov ulice, orientačné (súpisné) číslo domu, názov obce, poštové smerovacie číslo, názov okresu]; u cudzinca adresa prechodného pobytu, ak je na území Slovenskej republiky,
4. adresu sídla alebo miesta podnikania podnikateľa a právnickej osoby [názov ulice, orientačné (súpisné) číslo domu, názov obce, poštové smerovacie číslo, názov okresu]; u cudzinca oprávneného na podnikanie adresu prechodného pobytu, ak je na území Slovenskej republiky,

b) druh pozemku podľa § 2, 3 alebo 4,

c) výšku náhrady za obmedzenie bežného obhospodarovania,

d) odôvodnenie žiadosti.

(2) Prílohu žiadosti tvorí

a) doklad o vlastníctve pozemku nie starší ako tri mesiace,

b) písomné splnomocnenie spoluvlastníkov pozemku s úradne osvedčenými podpismi pre osobu oprávnenú na uplatnenie nároku na náhradu,

c) kópia katastrálnej mapy, porastovej mapy alebo iný doklad umožňujúci identifikáciu pozemku v teréne,

d) kópie dokladov potvrdzujúcich obmedzenie bežného obhospodarovania, najmä rozhodnutie orgánu štátnej správy ochrany prírody a krajiny, z ktorého obmedzenie bežného obhospodarovania vyplynulo,

e) znalecký posudok o výpočte náhrady za obmedzenie bežného obhospodarovania vrátane podkladov, na základe ktorých bol znalecký posudok vypracovaný, ak nie sú predložené podľa písmena d), a dokladu o výške nákladov za jeho vypracovanie,

f) f) čestné vyhlásenie o majetkovej ujme alebo inej náhrade uhradenej podľa osobitných predpisov do termínu podania žiadosti, ak ide o obmedzenie výkonu činnosti na základe požiadavky orgánu ochrany prírody,

g) čestné vyhlásenie o výške dotácií alebo príspevkov zo štátneho rozpočtu poskytnutých na úhradu zvýšených nákladov na obhospodarovanie pozemku oproti bežnému obhospodarovaniu do termínu podania žiadosti,

h) čestné vyhlásenie, že poľnohospodársky pozemok bol bežne obhospodarový dva roky pred podaním žiadosti,

i) výpočet náhrady nákladov na vyhotovenie zmeneného predpisu lesného hospodárskeho plánu vrátane dokladov potvrdzujúcich správnosť výpočtu,

j) doklad o povolení činnosti podľa osobitných predpisov; doklad sa nevyžaduje, ak sa žiadosť vzťahuje na poľnohospodárske a lesné pozemky.

(3) Prílohou žiadosti podľa odseku 1 môžu byť aj iné písomné doklady preukazujúce splnenie podmienok na úhradu náhrady za obmedzenie bežného obhospodarovania.

23. Podľa § 1 ods. 1 - 3 NV 438/2005 Z.z. žiadosť o úhradu náhrady za obmedzenie bežného obhospodarovania obsahuje

a) identifikačné údaje o osobe oprávnenej na uplatnenie nároku na náhradu, a to

1. meno a priezvisko fyzickej osoby, dátum narodenia fyzickej osoby, adresu trvalého pobytu fyzickej osoby (názov ulice, orientačné alebo súpisné číslo domu, názov obce, poštové smerovacie číslo, názov okresu); u cudzinca adresa prechodného pobytu, ak je na území Slovenskej republiky,

2. obchodné meno fyzickej osoby - podnikateľa alebo názov právnickej osoby, identifikačné číslo fyzickej osoby - podnikateľa alebo právnickej osoby, sídlo alebo miesto podnikania fyzickej osoby - podnikateľa alebo právnickej osoby (názov ulice, orientačné alebo súpisné číslo domu, názov obce, poštové smerovacie číslo, názov okresu); u cudzinca oprávneného na podnikanie adresu prechodného pobytu, ak je na území Slovenskej republiky,

b) druhy pozemkov, ktorých sa náhrada týka (ďalej len „dotknutý pozemok“), v členení podľa osobitného predpisu a ich výmeru,

c) výšku náhrady za obmedzenie bežného obhospodarovania,

d) odôvodnenie žiadosti.

(2) Prílohu žiadosti tvorí

a) doklad o vlastníctve pozemku nie starší ako tri mesiace,

b) identifikácia parciel údajmi podľa osobitného predpisu, ak vlastnícke právo k nehnuteľnosti nie je zapísané na liste vlastníctva,

- c) doklad oprávňujúci žiadateľa na podanie žiadosti, najmä písomné splnomocnenie spoluvlastníkov pozemku s úradne osvedčenými podpismi pre osobu oprávnenú na uplatnenie nároku na náhradu,
 - d) kópia katastrálnej mapy, na lesných pozemkoch aj lesníckej mapy podľa osobitného predpisu alebo iný doklad umožňujúci identifikáciu pozemku v teréne, najmä geometrický plán,
 - e) plochová tabuľka lesného hospodárskeho plánu vyhotovená oprávnenou osobou v prípade, ak ide o obmedzenie bežného obhospodarovania na lesných pozemkoch, alebo aj grafický prienik stavu katastra nehnuteľností s dielcami tvoriacimi predmet náhrady, ak plochová tabuľka dostatočne nepreukazuje vlastnícky vzťah k dotknutým pozemkom,
 - f) kópie dokladov potvrdzujúcich obmedzenie bežného obhospodarovania, najmä právoplatné rozhodnutie orgánu štátnej správy ochrany prírody a krajiny, z ktorého obmedzenie bežného obhospodarovania vyplýva,
 - g) výpis z popisu porastov a návrhu hospodárskych opatrení podľa lesného hospodárskeho plánu pre dielce zodpovedajúci bežnému obhospodarovaniu pozemku, ktorý vychádza zo skutočného stavu porastu, zohľadňuje modely bežného hospodárenia a je vypracovaný a potvrdený odborne spôsobilou osobou na vyhotovovanie lesných hospodárskych plánov alebo iné podklady s obmedzujúcimi požiadavkami orgánov ochrany prírody zapracované do lesného hospodárskeho plánu, ak ide o porastovú plochu lesných pozemkov,
 - h) vyúčtovanie nákladov na vyhotovenie zmeneného predpisu lesného hospodárskeho plánu overeného odborne spôsobilou osobou na vyhotovenie lesných hospodárskych plánov vrátane dokladov potvrdzujúcich správnosť výpočtu,
 - i) znalecký posudok o výpočte náhrady za obmedzenie bežného obhospodarovania vrátane podkladov, na ktorých základe bol znalecký posudok vypracovaný, ak nie sú predložené podľa písmen a) až h), a dokladu o vyúčtovaní nákladov za jeho vypracovanie,
 - j) čestné vyhlásenie o majetkovej ujme alebo inej náhrade vzťahujúcej sa na dotknutý pozemok s uvedením obdobia, za ktoré bola uhradená do termínu podania žiadosti, ak ide o obmedzenie výkonu činnosti na základe požiadavky orgánu ochrany prírody,
 - k) čestné vyhlásenie o výške dotácií alebo príspevkov zo štátneho rozpočtu poskytnutých na úhradu zvýšených nákladov na obhospodarovanie pozemku oproti bežnému obhospodarovaniu do termínu podania žiadosti,
 - l) čestné vyhlásenie, že poľnohospodársky pozemok bol bežne obhospodarován v súlade s osobitným predpisom,
 - m) výpočet výšky dane z nehnuteľností na dotknutých pozemkoch, ktoré sú predmetom náhrady za obmedzenie bežného obhospodarovania o ktorú bol žiadateľ oslobodený, za obdobie, na ktoré si uplatňuje náhradu ujmy,
 - n) doklad o rozhodnutí o využití územia, prípadne o povolení činnosti podľa osobitných predpisov; doklad sa nevyžaduje, ak sa žiadosť vzťahuje na uplatnenie náhrady za obmedzenie bežného obhospodarovania pri poľnohospodárskej a lesníckej činnosti podľa § 2 a 3.
- (3) Žiadateľ môže na podporu svojej žiadosti podľa odseku 1 priložiť aj iné písomné doklady preukazujúce splnenie podmienok na úhradu náhrady za obmedzenie bežného obhospodarovania.

24. V prejednávanej veci bolo nepochybne preukázane, že nároky, ktoré sú uplatňované žalobcom v tomto konaní boli predmetom rozsiahlej judikatúry na iných súdoch Slovenskej republiky (napr. rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 17Co/1053/2013 z 11.2.2015, rozsudok Krajského súdu v Trenčíne sp.zn. 27Cob/2/2013 zo 4.12.2013, rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 4Cob/116/2016 z 27.2.2015, ďalšie rozsudky Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 1Co/651/2014 z 18.3.2015 a 2Cob/175/2012 z 20.9.2013), pričom v týchto konaniach (vrátane predchádzajúcich prvoinštančných konaní) sa sudy zaoberali predovšetkým kľúčovou otázkou majúcou význam pre správne rozhodnutie v prejednávanej veci, a tou je otázka aktívnej vecnej legitímácie žalobcu na podanie predmetnej žaloby.

25. V uvedených rozhodnutiach, ako aj v napadnutom rozhodnutí súdu prvej inštancie v tomto aktuálnom konaní, zaujali sudy názor, že nárok na náhradu predmetnej majetkovej ujmy patrí len vlastníkovi dotknutého pozemku. S týmto právnym názorom súhlasí v prejednávanej veci aj odvolací súd.

26. Problematikou oprávnenej osoby, ktorá má nárok na náhradu majetkovej ujmy podľa citovaných právnych predpisov (pričom táto okolnosť má priamy dopad na posúdenie problematiky aktívnej vecnej legitímácie žalobcu v tomto konaní), sa zaoberal Ústavný súd Slovenskej republiky, ktorý v uznesení pod sp.zn. I.ÚS/151/2017 z 22.3.2017 zaujal právny názor, že výklad ustanovenia § 32 ods.

6 vodného zákona v tom zmysle, že nárok na náhradu majetkovej ujmy patrí iba vlastníkovi pozemku a nie nájomcovi je ústavne konformný. V tomto konaní Ústavný súd SR nezistil nič, čo by rozsudky všeobecných súdov v predchádzajúcich konaniach robilo ústavne neudržateľným a vyžadovalo si zásah zo strany ústavného súdu.

27. Ako bolo vyššie naznačené takýto výklad ustanovenia § 32 ods. 6 vodného zákona aplikovali sudy aj v iných konaniach. Treba totiž v tejto súvislosti vychádzať predovšetkým z toho, že nájomný vzťah je vzťahom relatívnym, teda zmluvným vzťahom medzi prenajímateľom a nájomcom, pričom pokiaľ nájomca takúto zmluvu uzavrie, má vedomosť (alebo pri primeranej opatrnosti by mal mať vedomosť) o tom, že ide o nájom pozemkov, ktoré sa nachádzajú v ochrannom pásme vodárenského zdroja. Naproti tomu vlastnícke právo je právom absolútnym a len vlastník sa môže v zmysle danej právnej úpravy domáhať nárokov, ktoré si uplatňuje v tomto konaní žalobca.

28. Za týchto okolností nemožno vychádzať (pri existencii uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. I.ÚS/151/2017 z 22.3.2017) z rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod sp.zn. 3Cdo/212/2015 zo 4.5.2017. Totiž Ústavný súd Slovenskej republiky sa v uvedenom uznesení dôsledne zaoberal špecifickou problematikou, ktorá má rozhodujúci právny význam v tomto konaní, teda výkladom § 32 ods. 6 vodného zákona a uzavrel, že oprávnenou osobou na uplatňovanie nároku na majetkovú ujmu je len vlastník pozemku. Naproti tomu predmetom posudzovania vo veci 3Cdo/212/2015 Najvyššieho súdu Slovenskej republiky nebola špecificky problematika výkladu § 32 ods. 6 vodného zákona, pričom však treba zdôrazniť, že právny názor Ústavného súdu Slovenskej republiky v tejto špecifickej otázke je jasný a má pochopiteľne vyššiu právnu silu so zreteľom na hierarchické postavenie týchto súdov.

29. Preto aj odvolací súd v prejednávanej veci vychádzal z právneho názoru Ústavného súdu Slovenskej republiky pod sp.zn. I.ÚS/151/2017 z 22.3.2017.

30. Treba súhlasiť aj so záverom súdu prvej inštancie o tom, že žalobca nepreukázal splnenie podstatného predpokladu pre úspešné uplatňovanie nárokov v tomto konaní v podobe podania kvalifikovanej žiadosti o náhradu majetkovej ujmy tak, ako to vyplýva z nariadenia vlády č. 184/2003 Z.z. a nariadenia vlády č. 438/2005 Z.z.. Požiadavka, aby tieto nároky boli uplatnené osobitným formálnym spôsobom v zmysle citovaných právnych predpisov (nariadení vlády) vyplýva priamo zo znenia § 32 ods. 6 vodného zákona.

31. V tejto súvislosti treba poukázať na právne významnú judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (4Obdo/28/2012 z 31.8.2012 a predovšetkým uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV.ÚS/176/2013 z 27.3.2013, z ktorej vyplýva, že nárok na náhradu za preukázané obmedzenie užívania pozemkov v ochranných pásmach vodárenských zdrojov podľa § 32 ods. 6 vodného zákona je špeciálnym prípadom nároku na náhradu za obmedzenie bežného obhospodarovania pozemkov vyplývajúceho z rozhodnutia o ochrannom pásme podľa § 61 Zákona o ochrane prírody a krajiny. Tento nárok má byť uplatnený osobitným formálnym spôsobom tak, ako to vyplýva z § 32 ods. 6 vodného zákona. Ide teda o osobitný a formálny spôsob uplatnenia nárokov, ktorý žalobcovia v tomto konaní (aj v zmysle záverov súdu prvej inštancie) nepreukázali.

32. Pokiaľ ide o pasívnu legitímáciu žalovaného 2/, treba uviesť tiež okolnosť, že samotný žalobca v priebehu konania jednoznačne nepreukázal právne významné okolnosti, na základe ktorých si uplatňuje svoje nároky aj vo vzťahu k žalovanému 2/. V tejto súvislosti nestačí argumentácia žalobcu prezentovaná už v samotnej žalobe, podľa ktorej žaluje žalovaného 2/ len z dôvodu opatrnosti, pretože tento zabezpečuje pre žalovaného 1/ prevádzkovanie a údržbu vodovodov a kanalizácií. Právny názor žalobcu, že pasívna legitímácia žalovaného 2/ by mala vyplývať zo zmluvy o nájme a prevádzke vodárenskej infraštruktúry, nebol v tomto konaní náležite odôvodnený a ani preukázaný.

33. Treba tiež dodať, že v zmysle § 32 ods. 6 zákona č. 364/2004 Z. z. - vodný zákon, je povinnou osobou, teda subjektom, ktorý má vlastníkovi pozemkov poskytnúť náhradu majetkovej ujmy ten subjekt, ktorý odoberá vodu alebo ten, kto žiada o povolenie na odber vody z vodárenského zdroja. V konaní nebolo preukázané, aby žalovaný 2/ bol takýmto subjektom, nakoľko zo samotných tvrdení žalobcu ide len o subjekt, ktorý zabezpečuje prevádzkovanie a údržbu vodovodov a kanalizácií pre žalovaného 1/ na základe osobitných zmluvných dojednaní.

34. Za týchto okolností sú skutkové zistenia i právne závery súdu prvej inštancie o nedôvodnosti žaloby uplatňovanej v tomto konaní správne, a to predovšetkým v rovine nesplnenia podmienok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu v tomto konaní, ktorý nie je vlastníkom pozemkov za ktoré sa uplatňuje náhrada v tomto konaní a navyš nesplnil formálne náležitosti žiadosti o poskytnutie tejto náhrady v zmysle nariadení č. 184/2003 Z.z. a č. 438/2005 Z.z..

35. Za týchto okolností neobstoja námietky žalobcu, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je svojvoľné, t.j. arbitrárne alebo, že nie je náležite odôvodnené. Rozsudok súdu prvej inštancie totiž z hľadiska jeho vnútornej štruktúry i logickej stavby spĺňa požiadavky vzťahujúce sa na riadne odôvodnené súdne rozhodnutie v zmysle § 220 ods. 2 CSP, nakoľko súd prvej inštancie náležite vysvetlil, akými úvahami sa riadil pri posúdení nárokov uplatňovaných v tomto konaní, aké dôkazy vykonal, aj ako vec právne posúdil.

36. Okolnosť, že súd prvej inštancie nevyhovел návrhom žalobcu na vykonanie dokazovania najmä v podobe znaleckého dokazovania za účelom vyčíslenia výšky nemajetkovej ujmy, nemožno považovať za vadu konania, ktorou by došlo k znemožneniu realizácie procesných oprávnení žalobcu ako sporovej strany. Takýto záver súdu prvej inštancie bol logický so zreteľom na iné jeho právne úvahy.

37. V tomto kontexte sa odvolací súd už nezaoberal otázkou platnosti zmlúv o postúpení pohľadávky tak, ako to vyplýva zo zistených dôkazov na č.l. 113 a nasl. spisu, pričom je nesporné, že postúpenie pohľadávky z pôvodného žalobcu 2/ Agrourbár spol. s r.o. (ktorý taktiež mal postavenie nájomcu predmetných nehnuteľností) na terajšieho žalobcu je v konaní preukázané. Táto okolnosť však v zmysle vyššie uvedenej argumentácie týkajúcej sa nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu v tomto konaní nemá rozhodujúci právny význam a rozhodnutie súdu prvej inštancie je vecne správne práve z pohľadu už vyššie uvedených dvoch základných okolností, pre ktoré nemôže byť žalobca legitimovaný v tomto konaní, t.j. nesplnenie formálnych náležitostí podania žiadosti o poskytnutie náhrady majetkovej ujmy v zmysle vyššie uvedených nariadení vlády Slovenskej republiky a predovšetkým okolnosť, že nie je vlastníkom dotknutých pozemkov, a teda nárok na túto náhradu mu nepatrí.

38. Za týchto okolností v zmysle vyššie uvedeného je rozhodnutie súdu prvej inštancie vecne správne a so zreteľom na to, že správny je výrok napadnutého rozsudku aj o trovách konania, odvolací súd postupom podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací rozsudok ako vecne správny potvrdil.

39. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého žalovaní 1/ a 2/ ako sporové strany, ktoré mali v odvolacom konaní plný úspech, majú nárok na náhradu trov tohto štádia konania proti žalobcovi, ktorý v odvolacom konaní úspech nemal. Výšku týchto trov ustáli postupom podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia odvolacieho súdu samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

40. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Prešove pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je odvolanie prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak:

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca, alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo, alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca, alebo nesprávny obsadený súd,
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 430 CSP).

Dovolanie je prípustne proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky:

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxi dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená,
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v ods. 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods.1, 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné ak:

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desať násobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania, len príslušenstvo, pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písm. a) a b).

Na určenie výšky určenie minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v ods. 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 CSP). Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP). Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacoch od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom, alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne a čoho sa dovolateľ domáha (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je:

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá ma vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec, alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou, alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a ochrane pred diskrimináciou, alebo odborovou organizáciou, a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 1, 2 CSP).

Rozsah v akom sa rozhodnutie napadá môže dovolateľ rozšíriť, len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).